

**Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы
Яңа Шашы авыл жүрлеге Советы**

КАРАР

«12» март 2018 ел.

№ 64

**«Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы
“Яңа Шашы авыл жүрлеге” муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр кертү” проекты хакында**

2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы Федераль закон нигезендә (соңғы үзгәрешләр белән), «Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы Яңа Шашы авыл жүрлеге» муниципаль берәмлеге Уставының аерым нигезләмәләренә Әтнә районы прокуратурасының 2018 елның 31 гыйнварындагы 02.08.02-18 номерлы протестын карап һәм тикшереп, фикер алышканнан соң, Яңа Шашы авыл жүрлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Яңа Шашы авыл жүрлеге» муниципаль берәмлеге Уставын жирле үзидарә оештыруның гомуми принципларын регламентлаучы гамәлдәге законнар нигезенә китерергә.
2. Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Яңа Шашы авыл жүрлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләрне хупларга.
3. Эшче төркемгә Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районының «Яңа Шашы авыл жүрлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү буенча кергән тәкъдимнәрен исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшне дәвам итәргә, аннары Яңа Шашы авыл жүрлеге Советы утырышында карап тикшерергә.
4. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү буенча гражданнарның тәкъдимнәрен, фамилиясе, туган елы, яшәү урынын курсәтеп, язмача эшче төркемгә Яңа Шашы авылы, Татарстан урамы, 7 йорт адресы буенча жибәрергә дип билгеләргә.
5. Карап проектын хокукый һәм коррупциягә каршы экспертиза үткәру өчен Әтнә районы Прокуратурасына жибәрергә.
6. Әлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз өстемә алам.

Яңа Шашы авыл жүрлеге башлыгы:

М.С.Сабирҗанов

Татарстан Республикасы Әтнә
муниципаль районы Яңа Шашы
авыл жирлеге Советының 2018
елның 12 мартаңдагы 64 номерлы
карасына 1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Әтнә муниципаль районы "Яңа Шашы авыл жирлеге"
муниципаль берәмлеке Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр

1. 5 нче статьяның 9 нчы пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:
«9) жирлек территориясен тәзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп тору, әлеге қагыйдәләргә туры китереп тәзекләндерү, шулай ук жирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, аеруча саклана торган табигать территорияләреннән файдалану, аларны саклау, яклау, яңадан торғызу;»
2. 5 нче статьяның 1 нче өлешендә тубәндәге эчтәлекле 20 21,22 нче пунктлар өстәргә:
«20) жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру.
21) «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендей 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә вәкаләтләр;
22) муниципаль берәмлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлыгы торган статистик күрсәткечләрне жыюны оештыру һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына бирү.»;
3. 6 нчы статьяның 1 нче өлешенә тубәндәге эчтәлекле 14 нче пункт өстәргә:
“14) инвалилар, сәламәтлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәтү.”
4. 19 нчы статьяның исемен тубәндәге редакциядә бәян итәргә:
«19 нчы Статья. Ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар»;
5. 19 нчы статьяның 10 нчы өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:
«10. Проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе әлеге статьяның 3 өлешендә жирлек Советы тарафыннан расланган Халық алдында тыңлаулар турында Нигезләмә белән билгеләнә.
Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм тәзелеш қагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне тәзекләндерү қагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлекен яки капитал тәзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары, капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тәзелешнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары, жир кишәрлекләрен һәм капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм тәзелеш, шәһәр тәзелеше эшчәнлеке турындагы законнар нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукий акты белән оештыру һәм үткәрү тәртибе билгеләнә.»;
6. 19 нчы статьяның 3 нче өлешендә 1 нче пунктны тубәндәге редакциядә бәян итәргә:
1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукий актларга туры китерү

максатларында, төгөлрөк яңадан күрсөтү формасына үзгөрешлөр көртү очракларыннан тыш;";

7. 19 нчы статьяга түбәндәге эчтәлекле 2.1 нче пункт өстөргө:

"2.1) жирлекнең социаль-икътисадый үсесе стратегиясе проекты;";

8. 19 нчы статьяның 3 нче өлешендәге 3 нче пунктында "муниципаль берәмлекне үстерү плannары һәм программалары проектлары" сүзләрен төшереп калдырырга;

9. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.1 нче өлеш өстөргө:

"4.1. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткәру тормыш белән тәэммин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элемтә объектларының функцияләвен бозу, жәяүлеләрнең һәм (яки) транспорт чараларының хәрәкәтенә комачаулык тудырмау яки гражданнарның торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына керүенә юл куймау шарты белән үткәрелә. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарга аларны үткәру датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.";

10. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.2 нче өлеш өстөргө:

"4.2. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәру өчен махсус билгеләнгән урыннарны билгелиләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелиләр.";

11. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 4.3 нче өлеш өстөргө:

"4.3. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.";

12. 31 нче статьяның 5 нче пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргө:

"5) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсесе стратегиясен раслау;";

13. 31 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 36 нчы пункт өстөргө::

1) "36) авыл жирлеге территорииясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау.;

14. 31 нче статьяның 5.1 нче пунктында «жирлекләрнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары» сүзтезмәсен «социаль-икътисадый үсес стратегиясе» дигән сүзтезмә белән алмаштырырга»;

15. 42 нче статьяның соңғы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргө:

"Авыл жирлеге башлыгы 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә карши тору турында" Федераль законда, 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргө, бурычларны үтәргө, Россия Федерациясе территорииясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачарга һәм сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга тиеш.";

16. 43 нче статьяды 2 нче өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргө:

"2. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын сайлау "Россия Федерациясе гражданнарының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукуның төп гарантияләре турында" 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда үткәрелә.

Татарстан Республикасы Президентының (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турындагы хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы яисә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага жибәрү турында жирлек Советы карары нигезендә әлеге хокукий актка яисә суд тәртибенде карарга шикаять бирсә, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын вакытыннан алда сайлау суд карары законлы көченә кергәнче билгеләнергә мөмкин түгел.

Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президентының хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы йә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага жибәрү турында жирлек Советы карары нигезендә әлеге хокукий актка яисә суд тәртибенде карарга шикаять бирсә, жирлек Советы үз составыннан яисә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан үз составыннан сайланана торган жирлек башлыгын сайлау турында Карап кабул итәргә хокуклы түгел.;

17. 43 нче статьяда 3 нче өлешине тубәндәге редакциядә бәян итәргә::

“3. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан яисә конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлап алына торган авыл жирлеге башлыгын сайлау, вәкаләтләре туктатылганнан соң алты айдан да соңға калмыйча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта әгәр жирлек Советының вәкаләтләре вакыты чыкканчы алты айдан да ким вакыт калса, жирлек башлыгын жирлек Советы составыннан сайлау яңа сайланган жирлекнең беренче утырышында, ә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан жирлек башлыгын сайлау - вәкаләтле составта муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы сайланганнан соң өч ай дәвамында башкарыла.

18. 46 нчы статьядагы 1 нче пунктның беренче абзацындағы «жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектлары» дигән сүзтезмәне «социаль-икътисадый үсеш стратегиясен эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча» дигән сүзтезмәгә алмаштырырга;

19. 46 нчы статьяның 1 нче пунктындағы дүртенчे абзацны яңа редакциядә бәян итәргә: «-муниципаль берәмлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлыгы торган статистик курсәткечләрне жыюны һәм курсәтләнгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимиите органнарына бирүне оештыра»;

20. 46 нчы статьяның 9 нчы пунктына тубәндәге абзац өстәргә:

«инвалидлар, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм итә».

21. XI нче бүлекне 45.1 нче статья белән тулыландырырга;

«Статья 45.1. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен карап тоту.

1. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләре авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

2. Авыл жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләре тубәндәге сорауларны җайга салырга мөмкин:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларының һәм киртәләү конструкцияләренең тышкы кыяфәте;

3) тәзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торғызу, шул исәптән жир эшләрен башкарғаннан соң да;

- 4) авыл жирлеге территорииясен яктыртуны оештыру, шул исәптән биналарны, корылмаларны, корылмаларны архитектур яктыртуны да кертеп;
  - 5) авыл жирлеге территорииясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннар, чәчәк тутәлләре һәм үлән үсемлекләре биләп торган башка территорияләрне тәзү, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибен дә кертеп;
  - 6) авыл жирлеге территорииясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру;
  - 7) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны урамда йөрту өчен мәйданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;
  - 8) жәяүлеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру;
  - 9) инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче тәркемнәренең курсәтелгән территорииясе буенча тоткарлыксыз хәрәкәт итүне тәэммин итү максатларында авыл жирлеге территорииясен тәзекләндерү;
  - 10) авыл жирлеге территорииясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;
  - 11) яңыр сулары ағынтыларын оештыру;
  - 12) жир эшләрен үткәрү тәртибе;
  - 13) биналар, тәзелмәләр, корылмалар, жир кишәрлекләре (мондый йортлар чикләре буенча тәзелмәгән яки тәзелгән күпфатирылыш йортлардагы биналарның милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларыннан тыш) милекчеләренең һәм (яки) бүтән законлы хужаларының якын-тирә территориияләрен карап тотуда катнашуы;(2018 елның 28 июненнән үз көченә керә.)
  - 14) Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юнь территориияләре чикләрен билгеләү;(2018 елның 28 июненнән үз көченә керә.)
  - 15) авыл жирлеге территорииясен бәйрәмчә бизәү;
  - 16) авыл жирлеге территорииясен тәзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;
  - 17) авыл жирлеге территорииясен тәзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контролльдә тоту.
3. Татарстан Республикасы законы белән, аерым муниципаль берәмлекләренең табигый-климат, географик, социаль-икътисадый һәм башка үзенчәлекләреннән чыгып, авыл жирлеге территорииясен тәзекләндерү кагыйдәләре белән җайга салына торган башка мәсьәләләр каралырга мөмкин.

22. 64 нче статьяның 3 нче өлешендә «гражданин» сүзләреннән соң «гамәлгә қуючы-жирлек булган оешмаларның хокукий статусын, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында тәзелгән килешүләр» сүзтезмәсе өстәргә.;

23. 78 нче статьяның 3 нче өлешендә икенче жәмләне тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

"жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), шулай ук әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе (устав) һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан курсәту формасында үзгәрешләр кертелгән очракта, жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп итәлми.";

24. 80 нче статьяга тубәндәге эчтәлекле 5 нче өлеш өстәргә:

"5. Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукий акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

- 1) жирлек советы каары белән жирлек башлыгы имзалаған;
- 2) жирлек Советы тарафыннан кабул итәлгән һәм жирлек башлыгы имзалаған аерым норматив хокукий акт. Бу очракта әлеге хокукий актта авыл жирлеге Советының аны кабул итү турындагы каары реквизитлары куела.

Авыл жырлеге Уставына кертелө торған үзгәрешлөр һәм өстәмәләр үз көченә керү турында жырлек Советының мондый карарына күчмә нигезләмәләр һәм (яки) нормаларны керту рәхсәт ителми.";

25. 80 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 6 нчы өлеш өстәргә:

"6. Авыл жырлеге Уставын яңа редакциядә авыл жырлеке Уставына үзгәрешлөр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий акт белән бәян итү рәхсәт ителми. Бу очракта жырлекнең яңа Уставы кабул ителә, ә элек жырлекнең гамәлдәге Уставы һәм аңа үзгәрешлөр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль хокукий актлар жырлекнең яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчен югалткан дип таныла".